



Het Groene blad

IVN Veenendaal-Rhenen - Voorjaar 2024

Podcast (Over) leven in de natuur

Renovatie natuurtuin Diddersgoed

Stormschade in de Groenhoftuin



Contactpersonen Werkgroepen

Bomen en Openbaar groen

Carlo van de Weerd
0318-561134
kh.vd.weerd@hccnet.nl

Excursies

Carlo van de Weerd
excursies@ivnveenendaal-rhenen.nl

Natuurpaden

Henk te Paske
natuurpaden@ivnveenendaal-rhenen.nl

Scholen Veenendaal

Bert de Rooter
scholenwg.veenendaal@ivnveenendaal-rhenen.nl

Moestuin de Duiventoren

Dorthy Reijn en Barend Klop
moestuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

"De Zwammen" (12-18 jaar)

Martijn Stip
0317-619935 / 06-12660557
stipenreijnierse@gmail.com

Weidevogelbescherming

Roelof de Jong
06-13269280
jon73229@planet.nl

Natuurtuin Diddersgoed

Bert Budding
diddersgoed@ivnveenendaal-rhenen.nl

Vogels

Ilse Heurkens
vogels@ivnveenendaal-rhenen.nl

Mediatheek

Suze Hörchner
0318-513613
mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl

Duurzaamheid

Ton Ezendam
duurzaamheid@ivnveenendaal-rhenen.nl

Media

Henk te Paske
media@ivnveenendaal-rhenen.nl

Scholen Rhenen

Carlijn Wietses
scholen.rhenen@ivnveenendaal-rhenen.nl

Redactie Groene Blad

Tijdelijk: Tineke Wouda en Henk te Paske
redactie@ivnveenendaal-rhenen.nl

NatuurWerkt!

Paul de Boer
natuurwerkt@ivnveenendaal-rhenen.nl

PR

Cokkie Gadella
0318-550806
pr@ivnveenendaal-rhenen.nl

Tuin "Groenhof"

Het Tuinteam
groenhoftuin@ivnveenendaal-rhenen.nl

Planten

vacant
(Interesse? Mail voorzitter)

De Groenhof

In de Groenhof bevinden zich het Natuur- en Milieu Educatief Centrum (NME-centrum) en de Mediatheek.

Adres: Prins Willem-Alexanderpark 317 3905 CK Veenendaal

T. 0318-589 555. B.g.g. Suze Hörchner, T. 0318-513 613

Openingstijden: woensdag 14:00-16:00 uur of na afspraak met coördinator Suze Hörchner

Gesloten tijdens schoolvakanties én in de maanden juli en augustus

mediatheek@ivnveenendaal-rhenen.nl, groenhof@ivnveenendaal-rhenen.nl, ghorchner@planet.nl

www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen

Webmaster en Nieuwsbrief

Ernst van Rijssel webmaster@ivnveenendaal-rhenen.nl

Henk te Paske nieuwsbrief@ivnveenendaal-rhenen.nl

Het Groene blad

IVN Veenendaal - Rhenen - Lente 2024

Beste medeleden,

Dit is alweer het laatste voorwoord van ondergetekende! Op zich jammer, maar het is tijd om iemand anders, namelijk mijn opvolger, aan het woord te laten. Een nieuwe lente, een nieuw geluid.

Eind februari heb ik, samen met Bert van Spanje, een steenuilenkast opgehangen in Natuurtuin Diddersgoed. Die kast heb ik op eigen initiatief gekocht en zie ik als afscheidscadeau aan het IVN. Blij dat Bert kon helpen, want zo'n kast is wel heel erg zwaar. Hij heeft een mooie plek gekregen en nu maar afwachten of er steenuilen gaan komen. Deze hebben altijd gezeten bij het huis naast de kinderboerderij in het Ruisseveen. Echter nu niet meer, omdat het huis gerenoveerd is. Ik weet dat omdat ik, weliswaar lang geleden, aan het Ruisseveen heb gewoond. Diddersgoed is een pareltje in het park daar. Recentelijk is er fors onderhoud aan de tuin gepleegd. En het ziet er nu nog mooier uit. Het is aan te raden om er een keer naar toe te gaan en te genieten van al het moois dat de natuur te bieden heeft.

Op zondagmorgen heb ik samen met mijn vrouw weer een mooie wandeling gemaakt in de Binnenveldse Hooilanden. Graspiepers, kieviten, wulpen etc. denken weer volop aan de lente. De uitkijktoren stond vol met vogelaars met hun spotting scopes. Dan weet je als vogelaar dat er kraanvogels verwacht worden. Tijdens de wandeling hebben we ze niet gezien, maar direct na de wandeling, terug bij de uitkijktoren, een hele vlucht kraanvogels richting noorden. Ook zij denken aan de lente.

Vandaag was het weer een enorme drukte bij de voederplank in onze tuin. De sijsjes zijn met vele op doortrek. Dat kost ze veel energie, dus als ze een goede voedselplek zien, dan is het gelijk een drukte van belang en een hoop geruzie. De putters, die vinden dat ze ook wel wat extra's kunnen gebruiken, zijn wel de baas. Dit geldt ook voor de enkele keep die langskomt. De vinken zijn bescheiden en scharrelen rustig op de grond. De roodborst bekijkt het allemaal van een afstand.

Het grote voordeel van het lid zijn van IVN is, dat je onderdeel bent van een gemeenschap en dingen kan doen waar je passie en of interesse ligt, denk aan de vele werkgroepen. Maar, waar ook een medelid kan helpen met bijvoorbeeld het ophangen van een steenuilenkast. Het lidmaatschap van IVN zorgt ervoor dat je nog bewuster wordt van de natuur in directe en wat verdere omgeving.

Een aantal bestuursleden treedt af bij de ALV. Maar gelukkig hebben wij goede opvolgers gevonden, in wie wij veel vertrouwen hebben.

Ik wens jullie allen het allerbeste toe en we zien elkaar op de IVN-bijeenkomsten.

Met vriendelijke groet,

Leo Pruis

Voorzitter IVN Veenendaal-Rhenen



Inhoud

5	Slenterpaadjes
7	Afvalscheiding
9	Vogels in de tuin
10	Polder Arkemheen
11	Podcast leven in natuur
12	Renovatie Diddersgoed
18	Boek Balkon Geluk
18	Stormschade Groenhof

Colofon

Het Groene Blad, het contactblad voor leden en donateurs, verschijnt viermaal per jaar. De sluitingsdatum voor het zomernummer is 20 mei 2024.

REDACTIE

Vacant

redactie@

ivnveenendaal-rhenen.nl

VOORZITTER

Willem Ladiges

voorzitter@

ivnveenendaal-rhenen.nl

SECRETARIS

Lidia Ladiges

secretariaat@

ivnveenendaal-rhenen.nl

PENNINGMEESTER

Ida Waanders

penningmeester@

ivnveenendaal-rhenen.nl

VERTROUWENSPERSOON

Gerard Vernooij

vertrouwenspersoon@

ivnveenendaal-rhenen.nl

NL95 INGB 0004 7381 18

t.n.v. IVN Veenendaal

Foto's voor- en achterpagina:

Tineke Wouda

Herinneringen aan Jan Bom



Jan Bom in actie - renovatie zintuigbakken

foto: Tineke Wouda

Op 26 februari is Jan Bom overleden. Hij bereikte de leeftijd van 92 jaar. Vanaf 1998 was Jan elke woensdagmiddag te vinden in de tuin aan de Karel Fabritiusstraat, die op dat moment nog in wording was. De theepauzes in de mediatheek waren altijd een gezellige aangelegenheid, mede dankzij Jans verhalen en droge humor. Ook zijn vrouw Tynoescska vereerde ons regelmatig met een bezoekje rond theetijd. Omstreeks 2016 gingen de jaren echt tellen en stopte Jan met het klus- en tuinwerk. Gelukkig liep hij nog regelmatig binnen voor thee en een praatje, intussen gesteund door zijn wandelstok vol herinneringsplaatjes aan zijn talrijke wandelreizen.

Avonturier Jan bevoer op de grote vaart de wereldzeeën. Hij vervolgde zijn carrière bij Heuga in Scherpenzeel in de functie van logistiek planner. Jan hield van reizen, wandelen, fietsen en tuinieren. Vanuit Scherpenzeel neergestreken in Veenendaal, bemoeide hij zich intensief met de beplanting rond het appartementencomplex dat nu hun thuis was. Jan sloot zich aan bij een hechte natuurwerkgroep om zijn passie uit te oefenen: actief bezig zijn in de natuur.

Voor al zijn vrijwilligerswerk in natuuronderhoud en bij scouting heeft Jan een koninklijke onderscheiding mogen ontvangen.

Zaterdag 2 maart is Jan herenigd met zijn grote liefde, de door hem zo zeer gemiste Tynoescska. Geheel in hun levensstijl vonden beiden hun laatste rustplaats op een natuurbegraafplaats.

Wij wensen Jans vier kinderen, zijn schoonkinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen alle sterkte om dit verlies te verwerken.

Jacque Buysse
Tineke Wouda



schilderij: Tynoescska Bom-Kuiper

Herinneringen van tuinmaatje Jacque:

Jarenlang heb ik samen met Jan in de tuin van de Groenhof gewerkt, een prachtige tuin bij het voormalige IVN-gebouw. Werken met Jan was een waar genoegen en ook een ideale manier om tot rust te komen in het drukke bestaan. Als ik me té druk maakte zei Jan: "Het is geen aangenomen werk, hoor". Desondanks werd er flink aangepakt, want de tuin moest er goed bij liggen als de scholen op bezoek kwamen. Honderden kinderen hebben er kennisgemaakt met de natuur. Voor hen hadden we speciale bakken, zoals een voelbak, een kijkbak, een proefbak en ruikbak meen ik me te herinneren. Jan keek erop toe dat de goede plantjes in de goede bak stonden, zodat de kinderen de wonderde wereld van de natuur konden ontdekken. Ook de vijver was een pareltje. Ieder jaar weer spannend wanneer de bewoners zich weer laten zien. En daarna maar wachten totdat er kikkervisjes tevoorschijn kwamen. Daarvoor moest er wel het nodige onderhoud gedaan worden. Alles was in goede handen bij Jan. Bij vragen over de natuur kon je altijd bij hem terecht. Ik herinner me zijn antwoord op mijn vraag over een paddenstoel die we in de tuin aantroffen nog goed. "Zou je deze paddenstoel kunnen eten?" "Ja hoor, je kunt alle paddenstoelen eten, sommige maar één keer".

Het was een bijzondere man, die Jan.

installatiebedrijf
Bouman

- Waarborg installateur voor gas- en watertechnische installaties
- Dakbedekkingen
- Aanleg, onderhoud cv-installaties en gastoestellen
- Rioleringen
- Lood- en zinkwerken
- Installeren van sanitair
- Ventilatie & airco-systemen

Postbus 307, 3900 AH Veenendaal
Bezoekadres: Generatorstraat 9, 3903 LH Veenendaal
Telefoon (0318) 51 00 01, Fax (0318) 54 38 57
info@boumaninstallatie.nl
www.boumaninstallatie.nl

Lid van UNETO-VNI

Slenterpaadjes



Witte klaver

pentekening: Aly van Eijk

Na een witte januari zijn we in februari aangeland. De regenmaand, dolle maand (carnaval), de kortste maand en schrikkelmaand. In februari lengen de dagen 1 uur en 40 minuten. De maand februari is genoemd naar de Romeinse god Februus, de god van de onderwereld. De oude weerspreuken gaan niet altijd meer op, maar sommige kloppen nog steeds. “Komt februari met goed weer, dan vriest het in het voorjaar des te meer”. En voor de bijgelovigen onder ons: “Als de boeren niet meer klagen, de pastoors niet meer vragen, zijn we aan het eind der dagen”. En er wordt wat geklaagd in ons landje, er is nog hoop! Februari kan ook nog veel sneeuw geven, wat voor de één troep is en voor de ander genieten.

De jaarlijkse vogeltelling is weer geweest, de huismus staat op nummer één. Het gaat gelukkig nog steeds goed met de doodgewone huismus. Er was een aantal jaren geleden een daling van het aantal huismussen. Minder nestgelegenheid, tuinen die alleen bestraat zijn en geen beschutte struiken hebben, waar ze in weg kunnen schieten als er gevaar dreigt. In mijn “vogeltuin” is beschutting genoeg en het is een gekrioel van komen en gaan van veel vogels. Af en toe komt er ook een kat uit de buurt winke-

len, tot ontzetting van mijn hond! Er zijn dit jaar 320.287 huismussen geteld. En op de vijfde plek, het kauwtje, met een aantal van 100.329 exemplaren, niet bij iedereen geliefd, maar ook zij hebben honger. Het kauwtje is de kleinste van onze kraaiachtigen. Ze hebben een lichtgrijze nek die duidelijk afsteekt tegen het zwarte verenkleed. Het zijn alleseters en een paartje blijft levenslang bij elkaar. Ze zijn erg slim en passen zich gemakkelijk aan aan veranderde omstandigheden. Ze zitten vaak met aantallen in een groep bij elkaar en delen informatie waar de leukste hapjes zijn.

In de bossen in onze omgeving loopt alles al voorzichtig uit, kleine groene puntjes, hier en daar een struikje met minuscule blaadjes, die bij een nachtvorst gelijk afgestraft worden. De vogels laten zich al horen, de roep van de kool- en pimpelmezen vertellen al dat het voorjaar er echt aan komt. Vorige maand met de besneeuwde bossen kon je goed zien aan de prenten van reeën waar ze hadden gelopen. Er zitten bij Plantage Willem III veel konijntjes, die daar in het rustgebied een waar paradijs hebben. Het is daar verboden voor honden en echt bang voor de grote grazers zijn ze niet. Regelmatig zien we daar de Konikpaarden, damherten en de zwarte Gallowayrunderen heerlijk grazen.

Eén ding blijft een grote ergernis. Langs de Defensieweg bij Rhenen wordt massaal tuinafval gedumpt. Niet alleen planten, maar veel puin, stoeptegels, stenen en wat dies meer zij. Boven op de kwetsbare planten die daar staan. Kijk en geniet.

Aly van Eijk



Raaf

pentekening: Aly van Eijk



Moestuinproject CropMix



We weten vast allemaal al dat er in de agrarische tak veel in beweging is. Dat het anders moet is duidelijk, maar hoe? CropMix stelt de vraag: Hoe kunnen we in Nederland op een duurzame manier voedsel produceren in de toekomst? CropMix start een vijfjarig onderzoeksprogramma waarin wetenschappers en akkerbouwers samenwerken. Centraal staat gewasdiversiteit: **het combineren van verschillende gewassen op één akker, bijvoorbeeld door strokenteelt**. Dit is goed voor de biodiversiteit en kan helpen om minder afhankelijk te worden van pesticiden. Veel boeren vragen zich af welke gewascombinaties goed werken. Dat wordt in dit project onderzocht.

Moestuinders worden uitgenodigd om in een plantbed van 4m2 gewassen te combineren. En wel de tuinboon samen met pompoen. Daarnaast de tuinboon en een gewas naar eigen keuze. Deelnemers houden bij hoe de tuinbonen kiemen, hoe de planten groeien, hoeveel peulen met daarin het aantal bonen er aan opbrengst is. Het doel is erachter te komen welke gewascombinaties de tuinboonteelt verbeteren en welke processen, zoals groei, weerbaarheid tegen plagen en aantrekken van bestuivers, daarvoor zorgen.

Waarom worden moestuinders gevraagd, je zou het toch net zo goed op een proefveld kunnen testen?

CropMix stelt dat het onmogelijk is om de transitie naar een duurzamer voedselsysteem werkelijkheid te maken zonder de betrokkenheid van de maatschappij, te weten de consument. Echter neemt de afstand tussen producent en consument in het huidige voedselsysteem steeds verder toe door de toenemende rol van tussenkomende ke-

tenpartners, zoals bijvoorbeeld de supermarkt of horeca-gelegenheden.

Met deze afstand vermindert vaak ook de transparantie in de keten en daarmee de (onbewuste) kennis van consumenten over hun voedsel, de herkomst en de productie daarvan. En hoewel consumentenperspectieven een belangrijke drijfveer of zelfs voorwaarde zijn voor een duurzame voedseltransitie, richt onderzoek zich vaak op veranderingen bij productiepartijen of institutionele partijen.

Om ook het maatschappelijk perspectief te betrekken bij de transitie, willen ze daarom weten hoe producent en consument duurzamer met elkaar verbonden kunnen worden. Dit door kennis (terug) te geven aan de maatschappij.

Daarom wil CropMix graag met moestuinders in gesprek. Moestuinders zijn een unieke groep binnen het Nederlandse voedselsysteem. Door hun eigen groenten en fruit te telen en te eten, zijn zij tegelijk zowel producent als consument. De verwachting is dat moestuinders hierdoor wellicht relevante kennis hebben.

Dit alles spreekt ons als moestuinders enorm aan, dus is de moestuin als deelnemer aangemeld. De zaden zijn inmiddels ontvangen en de tuinbonen gaan binnenkort de grond in. We zijn benieuwd hoe dit project gaat uitpakken. Wordt vervolgd.

Voor meer informatie: <https://cropmix.nl/moestuinmix/>

Dorothy Reijn



Haas in het Binnenveld

foto: Tineke Wouda



Strokenteelt

foto: Klaas Eissens

Kom voor al je biologische boodschappen
naar Odin!

Je vindt ons in Ede, Veenendaal en
Wageningen

Kijk voor meer info
en openingstijden op
Odin.nl

biologische foodcoop **Odin**



Berk

*de ochtend zaagt mijn kamer in
ik kijk uit het raam
ze hangen in je kruin
ontmantelen je tak voor tak
door het huis gesleept
afgevoerd
in brokken en stukken*

*al die jaren stond je daar
kinderen speelden aan je voeten
mensen dronken je schaduw
op een te zonnige dag*

*voorbij je zwierig zwaaien met
het tere groen in het voorjaar
je speelse geel in de herfst*

*wat achterblijft:
de herinnering in de strakblauwe lucht*

Daphne Kalff



Ode aan deze zieke en intussen gerooide Berkenboom foto: Daphne Kalff



H. van de Kant bv
stucadoorsbedrijf
Zeist
Telefoon 06 538 160 90
030 69 95 661

Afvalscheiding

Is een gebruikte deodorantspuitbus nou restafval of mag die bij de plastic verpakkingen? Veel Nederlanders denken dat het goed zit met hun kennis over afvalscheiding, maar in de praktijk valt dat tegen. Ook in een wijk in een stad die als gemiddelde van Nederland wordt beschouwd, zo blijkt. Hoe moet het dan wel?

Er klinkt geen enkele twijfel door in het antwoord van Marja op de vraag waar een lege deodorantbus thuishoort. “Bij het klein chemisch afval”, zegt de bewoonster uit de wijk Schothorst in Amersfoort resoluut.

Zij is niet de enige. Mirjam, een paar deuren verderop, kiest, zij het aarzelend, eveneens voor die optie. “Mijn man scheidt het afval heel strikt. Als er iets in de verkeerde bak belandt, haalt hij het er weer uit.”

Bij het verkeerde eind

De lege deobus is voor meer mensen een struikelblok. Maar liefst 41 procent van de ondervraagden in een onderzoek onder bijna 500 klanten van *Kunststof Platenshop.nl* uit Dronten beschouwt de metalen flacons als chemisch afval. Deze mogen echter bij het pmd, de verzamelnaam voor alle plastic en metalen verpakkingen en drankkartons, mits de bus hélemaal leeg is. Zo niet, dan moet hij bij het restafval.

Nederlanders hebben het vaker bij het verkeerde eind. Volgens de enquête schat 84 procent zijn kennis over afvalscheiding in als ‘goed’, waarvan 11 procent zelfs als ‘zeer goed’. Om te achterhalen of dat beeld strookt met de



Klaprozen

collage beschilderd aquarelpapier: Saskia Koolen

werkelijkheid legde het bouwbedrijf, dat aanvankelijk wilde weten of zijn cliëntèle bereid is ietsje meer te betalen voor gerecyclede producten, enkele producten voor met de vraag: waar hoort het thuis?

De antwoorden van de respondenten komen overeen met de reacties van bewoners uit de Amersfoortse wijk. Conclusie: we weten het eigenlijk niet zo goed. Aluminiumfolie? "Bij het restafval", zegt Kees, terwijl Marja de folie bij het plastic gooit, evenals buurman John. Mirjam denkt dan weer dat het bij het restafval hoort, zoals ook een derde van de ondervraagden in het onderzoek.

Het goede antwoord: in de pmd-container, want de folie bestaat uit hoogwaardig aluminium en is volledig recyclebaar.

Vet karton is onbruikbaar

Over vette pizzadozen zijn we met z'n allen al net zo verdeeld. In de papierbak, zegt 45 procent van de geënquêteerden. Die mening zijn de meeste bewoners van de Amersfoortse straat ook toegedaan, ofschoon de twijfel toeslaat. "Ik vraag me af of de dozen bij het papier mogen als ze vies zijn", zegt Marja. "Trouwens, ik bestel nooit pizza's, ik maak ze liever zelf."

Het juiste antwoord: de dozen zijn restafval. Alleen schoon en droog papier en karton is geschikt voor recycling. Is het karton vet, dan trekt dat in de papiervezels waardoor het onbruikbaar wordt.

Gescheiden afval verwerken is goedkoper

Het onderzoek brengt ook goed nieuws: bijna acht op de tien Nederlanders zijn 'actief' bezig met hergebruik. Cijfers van Milieu Centraal ondersteunen dat: van de circa 490 kilo afval die Nederland per persoon produceert, wordt rond de 60 procent gescheiden aangeleverd. En dat spaart grondstoffen en energie, aldus de stichting. De opvatting dat 'alles' uiteindelijk toch op de grote (verbrandings)hoop belandt, noemt ze een fabel. "Het is namelijk goedkoper om gescheiden afval te verwerken."

Heldere regels zijn dan wel een voorwaarde. Neem de chipszak. Die hoort vanwege het metaallaagje aan de binnenkant eigenlijk thuis bij het restafval. Maar omdat maar weinig mensen zich daarvan bewust zijn, is gekozen voor *scheidingsgemak*, ofwel: de zak mag nu ook bij het pmd, al is die niet recyclebaar. Dat had het rijtje burens in Schothorst dan wel weer goed begrepen, want zij gooien hun chipszak allemaal in de grijze container.

Mogelijke instinkers per bak / milieucentraal.nl:

Gft-bak

- Losse thee, theezakjes, koffiefilters en koffiepads – mogen gewoon in de gft-bak, maar koffiecups (ook de composteerbare) mogen daar niet in. Wie denkt dat de metalen cupjes dan vast bij het pmd-afval moeten heeft het ook mis. Door de drab die in het cupje achterblijft is het metaal niet te recyclen. De cups horen dus bij het restafval (of je brengt ze naar een speciaal inzamelpunt, die er ook voor zijn).
- Strooisel inclusief poep van kleine knaagdieren mag wel bij het gft-afval, maar de kattenbakvulling met de uitwerpselen van Kitty of Tijger is restafval.

Pmd

- Lange tijd stond de 'p' voor plastic in de pmd-bak vooral voor plastic verpakkingen. Hard plastic was uitgesloten, maar tegenwoordig mogen ook kleine plastic voorwerpen gewoon in die zak of bak. Wie wil weten of het product er in mag, moet een weegschaal en/of centimeter in de aanslag houden. Zo mogen plastic producten in deze bak niet groter zijn dan 75 cm, niet zwaarder wegen dan 500 gram én niet meer dan 5 liter inhoud hebben. Grotere plastic voorwerpen moeten naar de milieustraat.
- Composteerbaar plastic mag niet in de pmd-bak, maar mag ook niet bij het gft-afval. Die verpakkingen gooi je bij het restafval.
- Netjes van mandarijnen en citroenen zijn weliswaar van plastic gemaakt, maar kunnen toch beter bij het restafval. De sorteermachine kan hierdoor vastlopen.

Papierbak

- Kartonnen bekertjes mogen niet in de papierbak. Hier geldt hetzelfde als voor die vette pizzadozen: een gebruikt bekertje is niet schoon en droog. Daarom gaat het bij het restafval. Ook wegwerpbekertjes van composteerbaar plastic horen daar thuis. Alleen bekertjes die 100 procent van niet-composteerbaar plastic zijn, mogen in de bak of zak voor pmd.
- Papieren met een enkel nietje, paperclip of bijvoorbeeld een envelop met kunststofvenster mogen in de papierbak.

Restafval

Het beste advies: bij twijfel over een product, check de www.afvalscheidingswijzer.nl van Milieu Centraal, of gooi het bij het restafval.

Wichard Maassen 02-02-24, *De Gelderlander*

Bewerking: Tineke Wouda



WWW.RIENVANBARNEVELD.NL 0318 - 556463



Vogels in de tuin



Ekster

foto: Tineke Wouda

Vogels: ik geniet ervan. En dan niet speciaal met een verrekijker door bos en wei, maar gewoon vanachter het raam thuis met de koffie onder handbereik. Onze tuin is niet groot, zo'n 50m², maar er staan diverse bomen en struiken die de vogels voldoende schuilmogelijkheden bieden. De bodem is bedekt met planten. Gevallen bladeren in de herfst mogen blijven liggen Een klein stukje groene oase tussen de betontuinen van de burens. De achtertuin grenst zonder hek aan een openbare groenstrook, wat ervoor zorgt dat dieren onze tuin gemakkelijk in en uit kunnen komen. Behalve dat buurkatten graag in onze tuin komen slapen, komt er af en toe een eekhoorn voorbij en een paar jaar geleden heeft een egel in onze tuin haar jongen grootgebracht!

In onze tuin voeren we de vogels het hele jaar rond. In de zomer alleen met speciale vogelpindaas met insecten, maar in de winter maken we er meer werk van. Op het kleine stukje gazon dat onze tuin rijk is, prijkt dan een voederhuisje met twee verdiepingen. De bovenste plank is overkapt, zodat het voer bij regen en sneeuw droog blijft. De onderste plank is daarentegen gemakkelijk bereikbaar voor de grotere vogels als eksters, duiven en kauwen. Veel mensen hebben een hekel aan de grote vogels in hun tuin, maar wie ben ik om te bepalen dat alleen schattige kleine vogeltjes hun maagjes mogen komen vullen. In de natuur is elk dier waardevol, dus bij ons is iedereen welkom.

Naast de diverse vetpotjes met noten en vruchten, hangen er kokers in de bomen met vetbollen. Géén vetbollen in netjes, omdat vogels daar vaak met hun pootjes in verstrikt raken en zo een gruwelijke dood sterven. Als je de vogels zo gadeslaat, ontdek je hoe verschillend ze zijn in karakter. Koolmezen en in iets mindere mate pimpelmezen, zijn dominante druktemakers. Ze vliegen af en aan naar de voedertafel, pikken snel een zonnepit en gaan die in de omringende bomen zitten pellen. In het voorjaar is de bodem onder de bomen bedekt met lege hulzen van de zonnepitten. Vinken eten graag op hun gemak op de plank en schrikken vaak op van de koolmezen.

Deze winter hebben de vinken soms gezelschap van een paar kepen. Het roodborstje wacht een rustig moment af, maar scharrelt samen met de merel ook graag op het gras onder het voederhuisje, waar het zaad terechtkomt dat de andere vogels tijdens hun landing eraf gooien. Af en toe komt een zwerm groenlingen voorbij om te foerageren. De boomklever komt af en toe ook even snacken. Blijkbaar wordt hij door de andere vogels als 'vreemde eend' beschouwd, want iedereen blijft eerbiedig op afstand. Ook de grote bonte specht komt graag even langs om zich te goed te doen aan de vetpotjes.

Duiven zijn een klasse apart. De sierlijke Turkse tortels zijn meestal met z'n tweeën en wachten rustig hun kans af om een graantje mee te pikken. De houtduif echter landt met veel vleugelgeklapper op het dak van het voederhuisje en is dan een hele tijd bezig om omzichtig scharrelend via de onderste plank uiteindelijk onder het dakje bij het zaad terecht te komen. Ondertussen zitten in de omringende bomen de andere vogels ongedurig heen en weer te hippen. Je ziet ze denken.....

Sinds enige tijd hebben we ook weer een zwerm mussen in onze tuin. Die brengen hun tijd vooral door met gezellig via het dak van ons houthok in en uit een grote taxusboom te hippen, terwijl ze ondertussen druk kwebbelen. Eten doen ze in groepjes vooral van de vetpotten en dan gezellig om de beurt terwijl de anderen zitten te wachten. Ik krijg er nooit genoeg van om naar het vogelleven in onze tuin te kijken. Verdraaid nou is mijn koffie alweer koud geworden.

Marja Sterenburg



Sneeuwklokjes

foto: Tineke Wouda



FIETS WERELD
Ellekoot
www.fietswereldmethorst.nl
Veenslag 15 | Veenendaal
0318 - 52 56 60

Voor
vakkundig
Advies en
Reparaties !!

Vogels Polder Arkemheen

Vanuit Veenendaal zijn we al carpoolend met 18 mensen vertrokken naar Nijkerk om daar Polder Arkemheen te gaan ontdekken. Water, rietmoeras en poldergebied wisselen elkaar af, waardoor het een heel mooie plek is om vogels te kijken.

Na enkele regenachtige dagen is het weer ons op zaterdag 10 februari goedgezind. Onderweg trekt de lucht steeds verder open. We parkeren bij het Stoomgemaal aan het Nijkerkernauw en gaan vanuit daar het dijkje op. We hoeven niet verder te lopen, er zitten meteen al veel watervogels zowel aan de kant van het water als de polder. Brandganzen, Grote zaagbekken, krakeenden, brileenden, smienten en nonnetjes. Indrukwekkend hoeveel vogels er zitten.

Wim van Rotterdam, Bert van Spanje en Theo Hattink hebben de telescopen mee. Heel fijn want op deze manier kun je de vogels echt van heel dichtbij zien. Het nonnetje heeft op mij toch echt wel veel indruk gemaakt, wat een prachtige vogel is dit.



Twee zeearenden op hekje

foto: Tineke Wouda

Opeens breekt er paniek uit onder de vele vogels in de polder, en dat zorgt ook bij ons voor enthousiaste paniek... Wat zou dit zijn? Er moet iets gevaarlijks in de buurt zijn? En ja hoor... de zeearend! Wow, wat een machtige roofvogel is dit! Al snel zien we dat er **twéé zeearenden** zijn die iets verderop in de polder op een hekje gaan zitten. Dit geeft ons de mogelijkheid om ze met de telescoop van dichtbij te bekijken. Prachtig! Het opjagen van de andere vogels is een indrukwekkend schouwspel. De *vliegende deuren* in het kader op de foto zijn min of meer zichtbaar. Alleen degenen die het met eigen ogen zagen, zullen de zeearenden "herkennen".

Na dit cadeautje strijken we bij het dichtstbijzijnde restaurantje neer voor koffie en gebak. Het geeft ook even de mogelijkheid om op te warmen en bij te praten. Hierna



Opvliegende vogels

foto: Tineke Wouda



Rechts: Nijkerkernauw richting Almere

foto: Ilse Heurkens



Grauwe ganzen en Brandganzen

foto: Tineke Wouda

gaan we nog de andere kant van de zeedijk op. Na een groep wulpen in de polder lijkt het verderop een stuk rustiger met vogels. Met een beetje geduld zien we hier een roodborsttapuit, kuifeenden en wintertalingen. Ook horen we de mooie zang van de Cetti's zanger en verderop het bijzondere geluid van een waterral. Bij de laatste stop hebben we nog het geluk een verstopte bonte strandloper te zien en in de verte zit een groepje lepelaars.

Ik kijk terug op een heel mooie excursie met veel enthousiaste vogelliefhebbers. We hebben samen veel kunnen zien en elkaar kunnen helpen met het zien en determineren. Het was een gezellige, leerzame en leuke ochtend!

Ilse Heurkens, coördinator vogelwerkgroep

Podcast (Over) leven in de natuur

Begin oktober is er een nieuwe podcast gelanceerd. Deze podcast gaat over leven in de natuur, maar ook over óverleven in de natuur.

Emmy, Hanna en Mayra zijn de makers van dit kanaal. Zij noemen zichzelf ook wel de Vlinderdames. Deze naam is afkomstig van het gebied de Vlinderdas, op de Ginkel in Ede. Samen met nog drie anderen was dit hun onderzoeksgebied tijdens de natuurgidsenopleiding van het IVN.

De podcast van de dames begon als een klein idee. Ze merkten dat, wanneer ze gingen wandelen, ze eigenlijk heel gezellige en lachwekkende momenten meemaken. Ook ontdekten ze ondertussen steeds nieuwe dingen in de natuur. Hoe leuk zou het zijn als anderen daarvan konden meegenieten?

Zo is het dus eigenlijk ontstaan. Niet eens een ontzettend serieus idee. Toch wordt het steeds serieuzer. Er staan ondertussen al zeven afleveringen online en ook voor nieuwe afleveringen liggen er al opnames klaar.

Ook worden er af en toe gasten uitgenodigd die wat vertellen over hun blik op de natuur. Bijvoorbeeld een boswachter, een fotograaf of iemand van de WUR.

Iedere aflevering bevat twee vaste momenten, te weten een natuurmoment en 'raad het geluid', waarbij je een natuurgeluid kunt raden.

Al zijn er soms wat serieuze gesprekken, het grootste doel is toch wel om het enthousiasme over de natuur en de gezelligheid van de maaksters over te dragen. Zo wordt er heel wat afgelachen en ontstaan er onderweg gekke situaties.

DAILYWORKWEAR.NL

- ✓ **BEDRIJFSKLEDING**
- ✓ **SPORTKLEDING**
- ✓ **PROMOTIEKLEDING**
- ✓ **WERKSCHOENEN**

Wageningselaan 46 | VEENENDAAL



Ook in de volle regen wordt de podcast opgenomen



Plezier maken betekent soms ook even spelen in het bos

Ga je ook een keer mee op stap met de Vlinderdames? Je kan de podcast op Spotify vinden onder de naam "(Over) leven in de natuur".

Ook is er een account op Instagram (@over_levenindenatuur), waarop gecommuniceerd wordt wanneer er weer een aflevering is geplaatst. Daarnaast worden daar nieuwe avonturen die de dames beleven en extra achtergrondinformatie over de natuur gedeeld.

Tekst en foto's: Mayra van Teeffelen-Kulik

Renovatie Diddersgoed



Natuurtuin Diddersgoed was hard toe aan een opknopbeurt. Het middenpad was ernstig verzakt en liep tijdens zware regenval regelmatig onder water, de stenen trap stond op instorten en werd een gevaar voor onze bezoekers. De bijenstal was aan vernieuwing toe en van het eens zo mooie insectenhotel was niets meer over.

De kracht van een vereniging als IVN zit hem in het woordje SAMEN en samen hebben we dus een plan van aanpak bedacht, gebruikmakend van de grote kennis van onze leden. Met de adviezen van het Groenhofteam en de door Bert van Spanje bedachte aanpak voor de trap waren we heel blij en ook het aanbod van Warner ten Kate om een nieuw insectenhotel te maken, hebben we met twee handen aangegrepen.

De bijenvereniging heeft voor ons een nieuwe bijenstal gemaakt en de gemeente is zo vriendelijk geweest geheel kosteloos de problemen met het pad op te lossen. De foto's die gemaakt zijn door o.a. Tineke Wouda, onze huisfotograaf, geven een mooi beeld van wat samenwerking vermag en het voldane gevoel als je naar de resultaten kijkt. Het beeldverslag geeft een impressie van de oude situatie en de resultaten tot begin maart. Er moet nog het een en ander gebeuren. Zo is het insectenhotel nog in de

maakfase en de bijenstal staat nog leeg. We houden jullie op de hoogte.

Ik wil graag nog iemand noemen en dat is Bert Budding. Hij is sinds de oprichting van de natuurtuin in 1992 de stuwende kracht achter alles wat met Diddersgoed te maken heeft en doet met IVN-jongereengroep De Zwammen ook veel aan het onderhoud van de tuin. Klasse!!! Bert!

Egon Schweigmann, onze imker, besloot helaas te stoppen. Langs deze weg wil ik hem, ook namens het bestuur, bedanken voor wat hij voor het IVN heeft gedaan. De bijenvereniging is gevraagd of zij iemand weten die Egon kan vervangen. We horen binnenkort van ze. Als de hele renovatie klaar is dan overwegen we de tuin opnieuw feestelijk te openen. Wanneer iemand daar een leuk idee voor heeft, dan horen we dat graag. Nogmaals iedereen bedankt en: Wordt vervolgd!!

Natuurtuin Diddersgoed is van februari tot en met oktober elke laatste zondag van de maand geopend van 15-16 uur. Er zijn gidsen aanwezig.

Locatie: Veenendaal-West, aan het Ruisseveen/hoek Goudvink.

Lees ook "onze" Diddersgoed Wikipedia-pagina!

Mede namens Bert Budding

Cokkie Gadella

Foto's: Tineke Wouda



Hado GroenTechniek
Bos Tuin en Parkmachines
Munnikenweg 155 Veenendaal / Renswoude
www.hadogroentechniek.nl
0318 - 517879 of 511006
Merkdealer van

STIHL	AMBROGIO ROBOT	VIKING
STIGA		HONDA Power Equipment





Even voorstellen: ons nieuw bestuur

Willem Ladiges, voorzitter

Ik woon met mijn vrouw en blije kater in Veenendaal West. Wij zijn hier tien jaar geleden komen wonen vanuit de regio Utrecht. Ik ben als ZZP-er werkzaam als organisatieadviseur en projectmanager.

Ik hou van de natuur, ben vroeger als jeugdig persoon ook betrokken geweest bij het IVN en ben lid van natuurverenigingen als Utrechts Landschap en Natuurmonumenten.

Sinds kort ook lid van IVN afdeling Veenendaal-Rhenen en het lijkt mij een leuke uitdaging om het stokje als voorzitter van Leo over te nemen.

Het spreekt mij aan om me in te zetten voor natuureducatie en tegelijkertijd een nuttige bijdrage te leveren in de gemeenschap.

Ik zie er naar uit om met elkaar aan de slag te gaan!



Julia Ladiges, secretaris

Ik woon met mijn man Willem in Veenendaal West. Ik ben van oorsprong Frans en 18 jaar geleden naar Nederland gekomen. Van een afstudeerstage kwam een jaar contract en een vaste baan... en ik ben nooit meer weggegaan! Nederland is echt thuis.

Ik ben manager in de voedselindustrie en in mijn vrije tijd ben ik graag actief en het liefst buiten. Denk aan lange afstandswandelingen en tuinieren.

Ik ben dol op koken, voedsel fermenteren en heb een kleine moestuin aan huis. Ik wilde graag iets betekenen voor de gemeenschap "dicht bij thuis" en kwam op de nieuwjaarbörrel

van IVN op het idee om een werkgroep te komen versterken. Dat gaat sowieso gebeuren en daarnaast wil ik ook graag de rol van secretaris op me nemen. Ik heb er ontzettend veel zin in elkaar te leren kennen en samen mooie projecten op te pakken!



Ida Waanders, penningmeester

Ik ben Ida Waanders en ik woon met mijn 2 katten in Veenendaal-West. Ik heb twee kinderen, een zoon en een dochter.

In mijn jeugd ben ik met mijn ouders verhuisd van het noorden naar Veenendaal. Sindsdien ben ik in en nabij Veenendaal blijven wonen, centraal gelegen in een bosrijke omgeving.

Ik vind het fijn om in de natuur te zijn en creatieve dingen te doen. De laatste jaren heb ik samen met een vriendin het vogelkijken opgepakt. Sinds kort zijn we lid geworden van IVN Veenendaal-Rhenen en de Vogelwerkgroep.

Ik werk als ICT'er bij een pensioenorganisatie, daarvoor bij verschillende financiële instellingen. Naast mijn werk wil ik mij graag inzetten voor de gemeenschap.

Tijdens de nieuwjaarsbörrel van het IVN wees de voorzitter en tevens oud-collega mij op de openstaande vacature voor penningmeester van het IVN. Ik zie dit als een mooie uitdaging om mijn interesses in financiën en de natuur te combineren, ik ben enthousiast!



Gewone pad verzwakt door warme winters

Een nieuwe studie laat zien dat de gewone pad in warme winters sneller door zijn energiereserves heen is. Hoge temperaturen in de winter maken padden ook kwetsbaarder voor plotselinge invallende vorst. De steeds warmere winters zijn mogelijk een verklaring voor de 60% achteruitgang van het aantal padden in ons land in de afgelopen 15 jaar. Dit jaar is de winter-rustperiode ook weer zeer warm.

Ondanks het winterse dipje in het midden van januari was de winter zeer warm. Net als de herfstmaanden daarvoor. Oktober t/m december staan op de vierde plek van warmste maanden ooit sinds 1706. Januari was met een gemiddelde temperatuur van 3,9 °C in vergelijking met de 1,4 °C van vijftig jaar geleden ook zeer warm. Uit wetenschappelijke studies blijkt dat insecten die blootgesteld zijn aan hoge temperaturen terwijl ze in winterrust zijn, veel meer energie verbranden dan bij normale temperaturen.

Een recent gepubliceerd onderzoek laat zien dat hetzelfde geldt bij de gewone pad (*Bufo bufo*). De onderzoekers onderzochten de fysiologische reacties op warmere winterdagen en op plotselinge voorjaarsvorst. Vijftien mannetjespadden werden 48 uur lang bij 4 °C gehouden en 15 padden bij 8 °C. De ademhaling (het zuurstofgebruik) lag 27% hoger bij de 8-graden padden. Hun dagelijkse energieverbruik lag daardoor ook ruim 25% hoger dan bij de 4-graden padden. De 8-graden padden verloren bijna 20% van hun lichaamsgewicht in de 48 uur dat het experiment duurde, terwijl de 4-graden padden op gewicht bleven. De 8-graden padden kunnen het daardoor korter met hun energiereserves in rust uithouden en dus eerder verhongeren.

Het onderzoek laat ook zien dat 8-graden padden veel minder *koudetolerant* waren. Ze hadden minder energiereserves die noodzakelijk zijn om stoffen aan te maken



Gewone pad

foto: Tineke Wouda

zoals glucose of glycerol. Deze stoffen beschermen het lichaam tegen beschadiging door bevriezing. Een hogere wintertemperatuur vermindert dus de kans dat gewone padden de winter overleven, maakt ze kwetsbaarder voor (plotselinge) vorst en de padden komen zwakker uit de winterslaap. Daarnaast heeft een lagere energiereserve ook invloed op het immuunsysteem en op de vruchtbaarheid, wat ze weer gevoeliger maakt voor andere drukfactoren.

60 procent achteruitgang populatie

In de recent gepubliceerde *RAVON-balans 2023* stond een grafiek die liet zien dat het aantal padden sinds 2008 met 60% is afgenomen. Dit cijfer is gebaseerd op de gegevens van *Padden.nu*, een RAVON-platform voor en door pad-



Fantasiebloem-Hommels

collage beschilderd papier: Saskia Koolen



Bijles passend bij **jou**

Sk	Wi	Na	Bi
SCHEKUNDE	WISKUNDE	NATUURKUNDE	BIOLOGIE

- Bijles exacte vakken/rekenen
- Bevoegde docente met zeer veel ervaring
- Warme en coachende stijl
- Betere cijfers, meer inzicht en zelfvertrouwen
- In Dragender-Noord of bij u thuis

MAJA STAVLEU

BIJLES-SKWINABI.NL
WHATSAPP 0646074363

denwerkgroepen. De bruine kikker blijkt met 40% achteruit te zijn gegaan. De trends staan in schril contrast met de trends die door het Compendium voor de Leefomgeving worden getoond. Daarin is helemaal geen achteruitgang te zien, maar zelfs een matige toename. Dit blijkt veroorzaakt doordat bij de laatste methode enkel wordt gekeken naar het aantal kilometerhokken waar padden voorkomen. Padden komen dus nog steeds vrijwel overal voor, maar de aantallen zijn dramatisch achteruitgegaan.

Volgens RAVON zijn de oorzaken van de afname onduidelijk. Het is mogelijk een combinatie van factoren, zoals de intensivering van de landbouw, verlies aan habitat en versnippering van leefgebieden, klimaatverandering/verdroging, effecten van invasieve exoten en de afname van insecten die als belangrijke voedselbron dienen.

Temperatuurrisico-index tijdens rust

Sinds eind jaren 80 van de vorige eeuw is de temperatuur in Nederland gaan stijgen. De grafiek uit het oorspronkelijk bericht van *Nature Today* toont een temperatuurrisico-index tijdens de winterrust voor zowel de wintermaanden december-februari als de periode oktober-februari. Voor elke maand wordt gekeken in hoeverre de gemiddelde maandtemperatuur afwijkt van het gemiddelde over de jaren 1941 tot en met 1970. Vervolgens wordt voor elk jaar de som genomen van die maanden waarbij de temperatuur tegenwoordig hoger ligt dan dit gemiddelde. Stippellijnen tonen het voortschrijdend 30-jarig gemiddelde. Sinds eind jaren 80 van de vorige eeuw lopen deze lijnen sterk op.

N.B.: In het Groene Blad zijn de grafieken weggelaten.



Nieuwsgierige geit

foto: Tineke Wouda



Krokus

foto: Tineke Wouda

De amfibieën, maar eigenlijk alle koudbloedige beesten waaronder insecten, verbruiken steeds vaker meer energie gedurende de winterperiode en raken hierdoor steeds verder verzwakt. Tenzij ze zich weten aan te passen. Maar aanpassing blijkt nog niet, of in ieder geval onvoldoende, uit de sterke afname van de populaties. De zeer hoge temperatuur in de afgelopen maanden voorspelt niet veel goeds voor de dieren in winterrust. Betere bescherming, zoals het helpen met oversteken van wegen, en vooral meer leefgebied en het verlagen van de vele andere drukfactoren is het enige wat we kunnen doen om de negatieve impact van de steeds verdergaande klimaatverandering tegen te gaan. Hopelijk lukt het de soorten dan om zo goed mogelijk mee te bewegen met die klimaatverandering.

Tekst: Arnold van Vliet, natuurkalender.nl
naturetoday.com / 5 feb 2024, zoekonderwerp: amfibieën
 Bewerking: Tineke Wouda



Japane kweeper

foto: Tineke Wouda

Primera
Van Walssem

VEENENDAAL | SCHERPENZEEI

boeken tijdschriften wenskaarten
 cadeaukaarten kantoorartikelen
 kansspelen tickets tabak

postnl GRATIS PARKEREN

Primera Van Walssem
 Dijk van Oudekerk 21 - 3905 AZ - Veenendaal
 primera@vanwalssem.nl

Primera Scherpenzeel
 Dijk van Oudekerk 21 - 3905 AZ - Veenendaal
 primera@scherpenzeel.nl

...even naar Primera

FLOWER EXPLOSION

Davidsplein 11 - 3905 AZ - Veenendaal - Tel: 0318-510106
www.flowerexplosion.nl - info@flowerexplosion.nl

Balkon Geluk

Stap voor stap een biodiverse oase, aldus de titel van dit pas verschenen boek over tuinieren op een balkon. Het is geschreven door Suzanne de Boer en Friederike Joppen.

Onze bevolking vergrijsst in rap tempo en velen van ons komen vroeg of laat voor de keuze te staan: blijven we in dit grote bewerkelijke huis en dito tuin wonen of verhuizen we naar een appartement met balkon? Voor natuurliefhebbers zal het gemis van een tuin een argument kunnen zijn om zo lang mogelijk in het eigen huis met tuin te blijven wonen. Met een trapliftje, een wijkzuster voor de steunkousen en een beetje extra hulp in tuin en huis moet dat mogelijk zijn. Maar toch lijkt een comfortabel appartement, gelijkvloers en burens alom misschien toch niet zo'n gek idee. Als het om het mogelijke gemis aan groen gaat kan dit boek die twijfelaars misschien over de streep trekken. Het is een aanrader ook voor mensen met tuin.

Met "Balkon Geluk" ontdek je welke planten perfect voor jouw balkon geschikt zijn, zodat ook jij voor een bloeiende, frisgroene plek kunt zorgen, vol hommels, vlinders en vogels. Naast tips voor plantverzorging, zodat je extra lang plezier hebt van je balkontuin, vind je ook een inspi-



rend hoofdstuk over styling. Aldus de informatie op de achterflap. Ik heb het boek aangeschaft voor de prijs van 20 euro. Al doorbladerend is het genieten van de prachtige illustraties en de waardevolle tips. De uitgeverij is: Snor, ISBN: 97894663141710.

Wil je biologisch tuinieren, dan kun je voor je zaden en plantjes terecht bij: van Binsbergen, Broetdijk 31 in Kesteren. Telefoon: 0448 480734 en bij de "Hessenhof" in Wekerom.

Veel leesplezier
Cokkie Gadella

Stormschade Groenhofstuin

Als het érgens altijd waait in Veenendaal dan is het in de windhoek van de IVN Groenhofstuin, pal naast het flatgebouw. Daarom hadden we daar al bij de aanleg van de tuin een windvang aan het hek bevestigd, zodat de beplanting daar alsnog de kans zou krijgen op te groeien. Nadat de Laurierstruiken volgroeid zouden zijn en in staat zouden zijn zonder hulp de tuin de wind uit de zeilen te houden, zou die windvang verwijderd worden.

De natuur nam recent echter ongevraagd een voorschot op die plannen. Tot schrik van het tuinteam lichtten rukwinden de voeten van het hek uit de grond en legden de windvang deels plat. Is dat nou zo bijzonder om in de nieuwsbrief te schrijven? Nee, dat misschien niet, maar wel om te vermelden dat enkele mannen van IVN werkgroep 'NatuurWerkt!', bewapend met zakken betonmortel, spontaan te hulp schoten. Ondanks harde wind lukte het hen onder aanvoering van John en Frans de poten van het hek weer stevig in de grond te zetten. De wind kon weer stevig gevangen worden. Een prachtig staaltje van onderlinge IVN-hulp tussen de werkgroepen. Onze dank is groot!

Namens het tuinteam,
Ed de Graaf



Voorjaarsbloeiërs

foto: Tineke Wouda

Activiteiten

Afdelingsactiviteiten in onze omgeving kunt u vinden op:

IVN Veenendaal-Rhenen

<https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/activiteiten>

IVN Ede

<https://www.ivn.nl/afdeling/ivn-ede/activiteitenprogramma>

IVN Zuidwest Veluwezoom

<https://www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/activiteiten>

KNNV Wageningen en omstreken

<https://wageningen.knnv.nl/activiteiten>

Warm Welkom

IVN Veenendaal-Rhenen heet alle nieuwe leden van harte welkom. In het overzicht de leden die vermelding in Het Groene Blad op prijs stellen.

Cor van der Ham	VEENENDAAL
Gerard van Hal	VEENENDAAL
Alida Montfrooij	VEENENDAAL
Julia Ladiges	VEENENDAAL
Marcel Merlijn	VEENENDAAL
Marlies Leenaars	RHENEN
P. Foppe Dupuis	VEENENDAAL
Willem Ladiges	VEENENDAAL
Willy Lichtenberg	VEENENDAAL
Caroline Konink	RHENEN
Rumex van Rijswijk	VEENENDAAL
Mieke Pico	VEENENDAAL
Sari Laukkanen	VEENENDAAL



Grutto

foto: Tineke Wouda

LID WORDEN VAN IVN

U kunt het werk van de IVN-afdeling Veenendaal-Rhenen steunen door IVN-lid te worden. Leden zijn van harte welkom bij onze activiteiten.

Als lid ontvangt u, naast ons Groene Blad dat vier keer per jaar verschijnt, ook het kwartaalblad **Mens en Natuur** van de landelijke IVN-vereniging.

Aanmelding:

<https://www.ivn.nl/word-lid>

Opzegging en/of verhuizing: z.s.m. opgeven via: ledenadministratie@ivnveenendaal-rhenen.nl

Bijdrage Groene Blad

Hebt u iets moois of unieks beleefd in de natuur, vertel dat door een stukje te schrijven voor het Groene Blad. Iedere bijdrage is welkom. Deel deze ervaring met de lezers van dit blad. Net zoals die prachtige foto die u hebt gemaakt. Laat iedereen meegenieten van al het mooie van de natuur. Hebt u weet van activiteiten die voor de lezers van het Groene Blad interessant of zinvol zijn, maak het (liefst ruim van tevoren) kenbaar bij de redactie.

Redacteur Groene Blad

vacant

Belangstellenden die willen meehelpen met het maken van het Groene Blad en die het redacteurschap eventueel op zich willen nemen, zijn van harte welkom!

ARCHIEF GROENE BLAD

Vorige nummers van het Groene Blad zijn te vinden op:

<https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/archief-van-het-groene-blad>



Naturgadgets.nl

natuur - outdoor - ontdekken

Voor jouw nieuwe kijker of scope



Ook voor:

- Verrekijkers
- Zaklampen
- Loepen
- Bushcraft
- Vleermuisdetectors
- Veldgidsen
- Scouting
- Wandelen
- Cadeautjes
- en nog veel meer ...

Bel 026 - 2060099 voor een afspraak in Wolfheze of bestel online

Dealer van o.m. Barr & Stroud, Bresser, Bynolyt, Eschenbach, Kowa, Meopta, National Geographic, Vortex

INDIEN ONBESTELBAAR: CAMPHUYSENSTRAAT 5, 3906 WV VEENENDAAL

 Beleef de natuur

